

EUROPOS SĄJUNGA

Regionų komitetas

**2014 m. ETBG stebėsenos ataskaita.
Strategijos „Europa 2020“
įgyvendinimas**

Santrauka

RK generalinio sekretoriato E2 skyrius parengė šią santrauką remdamasis Metis GmbH (Jürgen Pucher ir Stefanie Zöchmann) parengtu tyrimu „2014 m. ETBG stebėsenos ataskaita. Strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimas.

Daugiau informacijos apie Europos Sąjungą ir Regionų komitetą atitinkamai rasite interneto svetainėse <http://www.europa.eu> ir <http://www.cor.europa.eu>.

Visą tyrimą „2014 m. ETBG stebėsenos ataskaita. Strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimas“ anglų kalba rasite <http://cor.europa.eu/en/documentation/studies/Pages/studies.aspx>

© Europos Sąjunga, 2015 m.

Atskiras dalis atgaminti leidžiama aiškiai nurodžius šaltinį.

Santrauka

Regionų komitetas reguliariai skelbia Europos teritorinio bendradarbiavimo grupių (ETBG) plėtojimo stebėsenos ataskaitas. Šioje ataskaitoje nagrinėjami naujausi pokyčiai nuo 2013 m. pabaigos ir 2014 m. ir pateikiama visų ETBG dabartinės padėties apžvalga.

Iki 2014 m. pabaigos iš viso buvo sudaryta 50 ETBG, vienijančių apie 800 nacionalinių, regionų ir vietos valdžios institucijų iš 20 skirtingų valstybių narių. Kitos 18 grupių buvo kuriamos.

Įgyvendinimas nacionaliniu lygmeniu

Iš dalies pakeistas ETBG reglamentas buvo priimtas 2013 m. gruodžio 17 d. ir yra taikomas nuo 2014 m. birželio 22 d. Reglamento įgyvendinimo valstybėse narėse terminas buvo 2014 m. birželio 22 d. 2014 m. ETBG ir valstybės narės diskutavo apie reglamento¹ įgyvendinimą ir konkrečius sanglaudos politikos aspektus, kurie yra svarbūs ETBG.

Šis procesas vykdomas iki šiol. Iki šiol RK pripažįstamas sausio 23 d. Ispanijos karališkasis dekretas 23 / 2015. Be to, iš dalies pakeistos Vengrijos ir Slovakijos nuostatos atitinkamai įsigaliojo 2014 m. gruodžio 20 d. ir 2015 m. kovo 1 d. Austrijos Federacinėje valstybėje Burgenlando „Länder“, Karintija, Zalcburgas ir Tirolis 2014 m. spalio–2015 m. vasario mėn. iš dalies pakeitė savo teisės aktus, kad jie atitiktų persvarstytą ETBG reglamentą. Liuksemburge buvo atliktas tyrimas siekiant nustatyti, ar dabartiniai teisės aktai turėtų būti iš dalies pakeisti. Pareigūnai priėjo prie išvados, kad nėra būtinybės jų keisti.

Visos kitos ES valstybės narės iki 2015 m. kovo mėn. pabaigos savo teisės aktų nekeitė. Tikėtina, kad jos nenustatė poreikio jų keisti.

Europos Komisija nepriėmė deleguotojo akto, numatyto reglamento 17 straipsnyje ir 17 straipsnio a punkte.

¹ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1302/2013, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1082/2006 dėl Europos teritorinio bendradarbiavimo grupės (ETBG) atsižvelgiant į patikslintas, supaprastintas ir pagerintas tokių grupių steigimo ir jų veikimo sąlygas. Persvarstytas ETBG reglamentas yra taikomas nuo 2014 m. birželio 22 d.

ETBG padėties apžvalga

Nuo 2013 m. pabaigos iki 2014 m. pabaigos buvo sukurtos 8 ETBG. 4 neseniai sukurtos ETBG apima Vengrijos ir Slovakijos, taip pat Lenkijos ir Švedijos teritorijas. Viena grupė įkūrė Vidurio Europos transporto koridorių, o Rumunija buvo įtraukta į Europos bendros ateities kūrimo ETBG (kuri sukurta 2012 m., bet anksčiau apie tai nepranešta). Valdžios institucijos, ypač iš Ispanijos ir Prancūzijos, buvo įtrauktos į kitas 4 naujas ETBG.

ETBG, sukurtos 2014 m. arba 2013 m. pabaigoje

#	Pavadinimas	Šalys	Sukūrimas
1	ETBG „Torisa“	HU, SK	2013 10 09
2	ETBG „Svinka“	HU, SK	2013 10 09
3	ETBG „Alzette Belval“	FR, LU	2012 02 13
4	Ribotos atsakomybės ETBG AEuCC „Keramikos miestai“	ES, FR, IT, RO	2014 01 07
5	ETBG „Europos bendros ateities kūrimas“	HU, RO	2012 10 17
6	Ribotos atsakomybės ETBG „Vidurio Europos transporto koridorius“	PL, HU, SV	2014 03 24
7	„Huesca Pirineos – Hautes Pyrénées“ (HP-HP)	ES, FR	2014 11 11
8	ETBG „Faja Pirítica Ibérica“	ES, PT	2014 10 14

Šioje ataskaitoje analizuojama 41 ETBG, sukurtos prieš 2013 m. spalio mėn., padėtis ir pateikiama išsami informacija apie pagrindinius rodiklius, pavyzdžiui, struktūrą, projektus ir narius.

Pagal Vengrijos užsienio reikalų ministerijos pateiktą informaciją, ETBG „Karst Bodva“ galėtų būti sujungta su kita regiono ETBG ir taip panaikinta. Taip pat yra pranešama, kad ETBG „The Sajó–Rima“ sustabdė veiklą, todėl netrukus turi būti panaikinta.

Apie grupes glaustai. Strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimas ir nauja sanglaudos politika

2014 m. išsiskiria tuo, kad pagal 2007–2013 m. programas numatytos lėšos jau paskirtos, o naujo laikotarpio programos dar nepradėtos. Todėl toms ETBG, kurioms veiklai vykdyti nepakanka vien tik narystės mokesčių, tai sudėtingas pereinamasis laikotarpis.

Kalbant apie geografines tendencijas, Vengrijai toliau būdingas dinamiškas vystymasis. Įkurtos 3 naujos grupės ir ketinama vėliau jas plėsti.

Per pastaruosius dvejus metus keletas grupių sėkmingai išsiplėtė arba parengė konkrečius naujų partnerių pritraukimo planus. 3 ETBG išplėtė savo teritorijas ir 7 jau turi konkrečius plėtros planus – šis procesas tebesitęsia (į du tokius planus įtraukta ir nauja valstybė narė – Kroatija).

Kalbant apie partnerystės stiprinimą, ETBG pateikė keletą įdomių pranešimų, kuriuose išdėstyti konkretūs tikslai. Nacionalinės miestų asociacijos, puoselėjančios keramikos meno ir amatų tradiciją, įkūrė AEuCC. Panašiai valdžios institucijos, besirūpinančios nacionaliniais parkais ir aplinka, įkūrė dvi jūrines ETBG, kurią sudaro Prancūzijos ir Italijos partneriai. ETBG „The Grande Région“, kuri atlieka vadovaujančios valdžios institucijos vaidmenį daugiašalėje tarpvalstybinėje ETB programoje, naujuoju laikotarpiu (2014–2020 m.) šio vaidmens nebeatliks, nors gali būti įkurta nauja ETBG.

Reguliarūs narystės mokesčiai yra pagrindinis ir pastovus ETBG biudžeto komponentas. Dabartinis bendras metinis biudžetas, sudarytas iš narystės mokesčių, yra maždaug **12 mln. EUR** 50-iai ETGB. Serdanijos ligoninė, kurios biudžetas yra didžiausias, prisideda maždaug 20 mln. EUR; ši suma atitinka jos metinės veiklos išlaidas.

Visų ETBG įgyvendintų ES projektų: a) vykdytų 2014 m. laikotarpiu, b) baigtų 2014 m. arba c) dabar esančių paskutiniame įgyvendinimo etape, vertė beveik siekia **60 mln. EUR**. ETB projektai yra labai svarbus beveik visų ETBG pajamų šaltinis. 2014 m. iš viso **18 iš 49 grupių** tęsė projektų pagal 2007–2013 m. programas įgyvendinimą: iš viso **44 projektai** vis dar yra įgyvendinimo procese.

Apie 27 iš 50 ETBG praneša, kad darbuotojus dažniausiai tiesiogiai samdo pati ETBG. Pagal pateiktus duomenis galima apskaičiuoti, kad iki 2014 m. pabaigos apie **130 asmenų** visoje ES reguliariai dirbo ETBG.

ETBG ruošimasis naujam 2014–2020 m. finansavimo laikotarpiui

Tik ETBG „Espacio Portalet“ informavo, kad ji dalyvavo rengiant ir plėtojant partnerystės susitarimą, kuris yra bendras visų nacionalinio lygmens ESIF programų pagrindas.

ETBG artimiau ir aktyviau dalyvavo ETB programų planavimo procese. ETBG dažniausiai dalyvavo Programavimo komitete arba su jomis buvo

konsultuojamasi – maždaug trečdalis visų apklaustų ETBG (11 iš 34) prisidėjo tokiu būdu.

Daugeliui grupių naujų programų rengimas taip pat palankus laikas persvarstyti savo strateginius pagrindus: 9 iš 34 ETBG nurodė, kad artimiausiu metu imsis keisti savo profilį arba portfelį.

7 iš 34 grupių pažymėjo, kad naujuoju laikotarpiu jos ketina orientotis į konkrečius investavimo prioritetus.

Kalbant apie jų dalyvavimą naujoje programoje, aiškus praktinis ETBG prioritetas yra Mažų projektų fondų valdymas arba analogiški susitarimai dėl smulkesnės veiklos valdymo. Iš viso 15 iš 34 grupių nurodė, kad a) yra faktiškai atsakingos už būsimą fondo valdymą, b) yra pasirengusios priimti atsakomybę arba c) jų bandymas atlikti tokį vaidmenį buvo nesėkmingas. 9 iš 15 grupių yra faktiškai atsakingos už būsimus Mažų projektų fondus.

Naujos priemonės, t. y. Bendruomenės inicijuota vietos plėtra (CLLD), Integruotos teritorinės investicijos (ITI) ir Bendrasis veiksmų planas (BVP), nebuvo taikytos ETB programoms.

ETBG kūrimas

Remiantis mūsų turima informacija, 2014 m. pabaigoje vyko 18 ETBG kūrimo procesas. Nebuvo įmanoma surasti naujų, dar nepripažintų projektų ir idėjų, išskyrus ESPON. ETBG dabar yra vienas naudos gavėjas, įgyvendinantis dotacijos susitarimu paremtą VP turinį.

„The Regio Pamina Eurodistrict“, „Euroregions Neiße-Nisa“ ir „Grand Genève“ yra naujai įtrauktos į „Planuojamų kurti ETBG“ skyrių. „Novum ETBG“, Europos mažų salų federacija (ESIN) ir ETBG „Saint Martin-Sint Maarten“, kuri apima dvi atokiausias šalis ir teritorijas, yra įtrauktos į „Idėjų“ skyriaus sąrašą.